

08. දසසිකොපදානි

අට්ඨමො පාඨො

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි.
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි.
සංඝං සරණං ගච්ඡාමි.

දුකියමපි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි.
දුකියමපි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි.
දුකියමපි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි.

තනියමපි බුද්ධං සරණං ගවජාමි.

තනියමපි ධම්මං සරණං ගවජාමි.

තනියමපි සංඝං සරණං ගවජාමි.

1. පාණාතිපාතා වෙරමණී සිකඛාපදං සමාදියාමි.
2. අදිනනාදානා වෙරමණී සිකඛාපදං සමාදියාමි.
3. අබ්බමචරියා වෙරමණී සිකඛාපදං සමාදියාමි.
4. මුසාවාදා වෙරමණී සිකඛාපදං සමාදියාමි.
5. සුරාමෙරයමජ්ජමාදධානා වෙරමණී සිකඛාපදං සමාදියාමි.
6. විකාලභොජනා වෙරමණී සිකඛාපදං සමාදියාමි.
7. නවවග්ගිතවාදිතවිසුකදසසනා වෙරමණී සිකඛාපදං සමාදියාමි.
8. මාලාගන්ධවිලෙපනධාරණමණ්ඩනවිභුසනධානා වෙරමණී සිකඛාපදං සමාදියාමි.
9. උච්චාසයන මහාසයනා වෙරමණී සිකඛාපදං සමාදියාමි.
10. ජාතරූපරජනපටිගගහණා වෙරමණී සිකඛාපදං සමාදියාමි.

වචන මාලාව

1. දුතියං - දෙවනුව	6. පාණාතිපාත - ප්‍රාණඝාතය
2. තනියං - තෙවනුව	7. අදිනනාදාන - නොදුන් දේ ගැනීම
3. සරණ - පිහිට, සරණ	8. අබ්බමචරිය - බඹසර නො හැසිරීම
4. අධ්‍ය - අට	9. මුසාවාද - බොරැකීම
5. අපි - ද	10. සුරාමෙරය - රහමෙර

- 11. මජ්ඣ - මදය
- 12. නවව - නැටීම
- 13. විසුකදසසනා - විහිළ දර්ශන
- 14. විලෙපන - විලවුන්
- 15. ජාතරූපරජත - රන්රිදී මසු කහවණු
- 16. පටිගහණ - පිළිගැනීම

දුතියා විභක්තිය

අහං බුද්ධං සරණං ගවජාමි

මෙම වගන්තියේ “බුද්ධං සරණං” යන පද දෙක ම යෙදී ඇත්තේ දුතියා විභක්තියෙනි. වාක්‍යයක සාමාන්‍යයෙන් පද දෙකක් හෝ තුනක් වත් තිබේ.

ක්‍රියාව කරන්නා

කරන දෙය

ක්‍රියා පදය

- මේ පද තුනෙන් “කරන දෙය”, අපි පාලියෙන් යොදන විට දුතියා විභක්තියෙන් යොදමු.
- **කුමහකාරො සටං කරොති**
(කුඹ්ලේකරු කළය සාදයි.)
- **අහං බුද්ධං සරණං ගවජාමි**
(මම බුදුරජාණන් වහන්සේ සරණ යමි.)
- මේ වගන්තවල ක්‍රියාපද “සාදයි” “යමි” යනුවෙන් ඇත. එම නිසා “කරන දෙය” දැක්වූ හා පැමිණෙන තැන දැක්වෙන පද දුතියා විභක්තියෙන් යොදනු ලැබේ. මේ අනුව ක්‍රියාවෙන් යටත් වන පද දුතියාවෙන් යෙදේ.

දුනියා විභක්ති පද වාක්‍යවල යෙදෙන අයුරු බලන්න.

- අහං වැදූ පසසාමි - මම සඳ බලමි.
- සිසෙසා හතන භුඤ්ජති - ශිෂ්‍යයා බත් අනුභව කරයි.
- ආචරියො අකුරං ලිඛති - ගුරුවරයා අකුරක් ලියයි.
- මිතො ගාම ගව්ජති - මිත්‍රයා ගමට යයි.
- අසෙසා නගරං ධාවති - අශ්වයා නගරයට දුවයි.

දුනියා විභක්තියේ නාම වර්තනාගෙන අයුරු බලන්න.

දුනියා විභක්තිය		
නාමය	ඒකවචන	බහුවචන
බුදධ	බුදධං	බුදෙධ
අග්ගි	අග්ගිං	අග්ගී, අග්ගෙයො
දණ්ඩි	දණ්ඩිනං, දණ්ඩිං	දණ්ඩී, දණ්ඩිනො
භික්ඛු	භික්ඛුං	භික්ඛු, භික්ඛවො
කඤ්ඤ	කඤ්ඤං	කඤ්ඤ, කඤ්ඤෙයො
නදී	නදීං	නදී, නදීයො, නජේජා
විතත	විතතං	විතත, විතතානි
සබ්බ	සබ්බං	සබ්බෙ
ඉම	ඉමං	ඉමෙ

1. සිංහලට නගන්න.

1. ධනපාලො <u>ගෙහං</u> ගවජති.	2. දාසො <u>රුක්ඛං</u> ඡීඤ්ඤි.
3. සුදො <u>භතතං</u> පවති.	4. යාවකො <u>මදනං</u> යාවති.
5. මනුසසා <u>කමමානි</u> කරොනති.	

2. පාලියට නගන්න.

1. ගොවියා <u>කුඹුරට</u> යයි.	2. කම්කරුවා <u>වැඩ</u> කරයි.
3. ගොපල්ලා <u>එළුවෙකු</u> ගෙන යයි.	4. දරුවා <u>මලක්</u> කඩයි.
5. හික්ෂුව <u>පන්සලට</u> වඩයි.	

3. ඔබ දන්නා දුතියා විභක්තාන්ත පද යොදාගෙන වගන්ති 5ක් නිර්මාණය කරන්න.

4. මේ පදවල දුතියා විභක්තාන්ත රූප ලියන්න.

1. නර (මිනිසා)	2. කපි (වඳුරා)
3. ආචරිය (ගුරුවරයා)	4. පක්කඤ්ඤ (ප්‍රඥාව)
5. එලං (ගෙඩිය)	

5. දුතියා විභක්ති නාමපද වගුව ශබ්දනගා කියවන්න.

මෙම ශබ්දය වාචෝද්ග්‍රහණය කරන්න

උකාරාන්ත පුලිඛන “හිඤ්ඤ” ශබ්දය (හිඤ්ඤ)		
විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	හිඤ්ඤ	හිඤ්ඤ, හිඤ්ඤවො
ආලපන	(හෙ) හිඤ්ඤ	(භවනොතා) හිඤ්ඤ, හිඤ්ඤවෙ, හිඤ්ඤවො
දුතියා	හිඤ්ඤං	හිඤ්ඤ, හිඤ්ඤවො
තතියා	හිඤ්ඤනා	හිඤ්ඤහි, හිඤ්ඤහි
කරණ	හිඤ්ඤනා	හිඤ්ඤහි, හිඤ්ඤහි
චතුසථී	හිඤ්ඤනො, හිඤ්ඤසස	හිඤ්ඤනං
පඤ්ඤමථී	හිඤ්ඤනා, හිඤ්ඤමහා, හිඤ්ඤසමා	හිඤ්ඤහි, හිඤ්ඤහි
ඡට්ඨී	හිඤ්ඤනො, හිඤ්ඤසස	හිඤ්ඤනං
සත්තමථී	හිඤ්ඤමහි, හිඤ්ඤසමිං	හිඤ්ඤපු, හිඤ්ඤපු